מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר צורות נוף שונות בכדור הארץ
- להבין תהליכים פנימיים וחיצוניים המעצבים את פני השטח
- לזהות הבדלים בין הרים, עמקים ומישורים

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – שאלות אמריקאיות

- 1. ג – הר
- 2. ב – שטח נמוך בין הרים
- 3. ב – שטח שטוח וישר
- 4. ג – רעידות אדמה
- 5. ג – רוח וגשם
- 6. ב – תהליך הזזת אדמה וסלעים על ידי רוח או מים

חלק ב' – נכון או לא נכון

- 1. לא נכון – יש הרים, עמקים ומישורים שונים
- 2. נכון – הן נובעות מתוך כדור הארץ
- 3. נכון – אלו כוחות חיצוניים הפועלים לאט
- 4. לא נכון – עמק הוא שטח נמוך, בניגוד להר
- 5. נכון – שינויים בטבע קורים לרוב באיטיות

חלק ג' – השלמת מילים

- 1. הר
- 2. עמק
- 3. מישור
- 4. פנימיים
- 5. חיצוניים
- 6. סחף

חלק ד' – התאמה

- 1 – ד (שטח גבוה)
- 2 – ה (שטח נמוך בין הרים)
- 3 – א (שטח שטוח)
- 4 – ב (כוח פנימי)
- 5 – ג (כוחות חיצוניים)

חלק ה' – שאלה פתוחה

- 1. תשובה חופשית - יש לבדוק שהתלמיד מתאר צורת נוף אמיתית (הר, עמק, מישור וכו') ומסביר מאפיין אחד שלה
- 2. יש לציין כוח חיצוני כמו רוח או גשם, ולהסביר כיצד הוא גורם לסחף או שינוי בצורת הנוף לאורך תקופה ארוכה

כרטיס יציאה – מה לחפש

- הר גבוה, עמק נמוך - הבדל בגובה פני השטח
- כוח פנימי: רעידת אדמה / כוח חיצוני: רוח או גשם
- מישור הוא שטח שטוח וישר

טיפים להפעלה:

- אפשר להיעזר בתמונות או סרטון קצר להמחשת צורות הנוף השונות
- כדאי לבקש מהתלמידים לתת דוגמאות מהסביבה הקרובה שלהם
- ניתן לשלב דיון קצר על ההבדל בין תהליכים מהירים לאיטיים בטבע

דף תרגול: טופוגרפיה וצורות נוף בכדור הארץ

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

לכדור הארץ יש צורות שונות - הרים גבוהים, עמקים נמוכים ומישורים שטוחים. כוחות שונים משנים את פני השטח.

📖 מילון קטן:

טופוגרפיה	צורת פני השטח של מקום
הר	צורת נוף גבוהה מהשטח מסביב
עמק	שטח נמוך בין הרים
מישור	שטח שטוח וישר
כוחות פנימיים	כוחות מתוך כדור הארץ כמו רעידות אדמה
כוחות חיצוניים	כוחות מבחוץ כמו רוח וגשם
סחף	תהליך שבו רוח או מים מזיזים אדמה וסלעים
שקע	שטח נמוך בפני השטח

1 חלק א' – שאלות אמריקאיות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה הכי גבוה

א) מישור ב) עמק ג) הר ד) שקע

2. מה זה עמק

א) שטח גבוה מאוד ב) שטח נמוך בין הרים ג) שטח שטוח לגמרי ד) ים גדול

3. מה זה מישור

א) שטח הררי ב) שטח שטוח וישר ג) שטח מתחת לים ד) הר געש

4. מה בא מבפנים

א) רוח ב) גשם ג) רעידות אדמה ד) קרח

5. מה בא מבחוץ

א) רעידת אדמה ב) הר געש ג) רוח וגשם ד) לחץ פנימי

6. מה זה סחף

א) בניית הר חדש ב) תהליך הזזת אדמה וסלעים על ידי רוח או מים ג) שקיעת מים בים

ד) היווצרות אגם

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	כל פני כדור הארץ שטוחים לגמרי	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
2	רעידות אדמה הן דוגמה לכוח פנימי	☐	☐
3	רוח וגשם יכולים לשנות צורות נוף לאורך זמן	☐	☐
4	עמק הוא תמיד גבוה יותר מהר	☐	☐
5	תהליכי סחף יכולים לקחת שנים רבות	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. צורת נוף גבוהה הנקראת _____

2. שטח נמוך בין הרים נקרא _____

3. שטח שטוח וישר נקרא _____

4. כוחות הפועלים מתוך כדור הארץ נקראים כוחות _____

5. רוח וגשם הם דוגמה לכוחות _____

6. תהליך שבו רוח או מים מזיזים אדמה נקרא _____

4 חלק ד' – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. הר	___	**א.** שטח שטוח
2. עמק	___	**ב.** כוח פנימי
3. מישור	___	**ג.** כוחות חיצוניים
4. רעידת אדמה	___	**ד.** שטח גבוה
5. רוח וגשם	___	**ה.** שטח נמוך בין הרים

5 חלק ה' – שאלה פתוחה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. תארו צורת נוף אחת שראיתם או שמעתם עליה, ומה ייחודי בה

2. הסבירו בעזרת דוגמה איך כוח חיצוני אחד יכול לשנות את פני השטח לאורך זמן

כרטיס יציאה

מהו ההבדל בין הר לעמק

תנו דוגמה אחת לכוח פנימי ודוגמה אחת לכוח חיצוני

מהו מישור

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀